

"TĖVYNĖ"

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkuskas Redaktorius (Editor).

Prenumerata metams:

Suvienyose Valstijose \$1.00 Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite.

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str. NEW YORK, N. Y.

"TĖVYNĖ"

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America At 307 W. 30th Str. New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

Yearly subscription rates: In the United States \$1.00 To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str. NEW YORK, N. Y. Tel. Chelsea 5132.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

No. 42

New York, 18 d. Spalio (October) 1912.

Entered as second class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3 1875.

Vol. V.

RINKIMAMS PRISIARTINANT.

Netrukus Suvienytų Valstijų piliečiai rinks Prezidentą ir kitus valstijų ir miestų valdininkus. Tas momentas valstybės gyventojams yra labai svarbus netik tuom, kad jie išsirenka sau valdžią, bet ir tuomi, kokią jie sau valdžią išsirenka. Be to dar rinkimų laikas turi būti mokykla gyventojams: laike rinkimų turi išsiaiškinti daugelis svarbių valstybės klausimų, rinkėjai turi apsipažinti su savo šalies gyvenimo reikalais; jie turi pažinti savo reikalus ir balsuodami turi atsižvelgti į tai, ar jų renkamųjų žmonių principai tuos jų reikalus rūpinis pridaboti ir sulig jų valstybės gyvenimą tvarkyti. Tie tai principai išreiškiami paprastai programose partijų, dalyvaujančių rinkimuose.

Jau nuo kelių mėnesių visos partijos, dalyvaujančios rinkimuose, savo principus kiek ir kaip galėdamos garsina, kad supažindinti su jais balsuotojus ir pritariančius jų principams patraukti savo pusėn. Tris partijos, kaip tai republikonų, demokratų, o dabar ir naujai susitvėrusi progresistų partija, remiamos kapitalistų, kuoplačiausiai garsinasi visokeriopais budais. Apie laikraščius nėra kas nei sakyti. Daugeis angliškų dienraščių yra rankose pačių partijų vadovų, o svetimtųjų laikraščių (tarp kitko ir lietuviškųjų) garsina už piningus. Tiems apgarsinimams išleidžiama didelės sumos piningų. Mažesnes sumas ar ir tokias, kurių principai nepatinka kapitalistams, neturi taip didelės progos pasiekti balsuotojus visose šalies kampuose, kaip tai turi minėtosios trys partijos.

Tatai apie tas tris kuomažiausias čion ir kalbėsime, nes visi gerai žino, ką jos balsuotojams siulo ir ko iš jų nori.

Tėisybė, neužtenka apgarsinimų ant visų kampų, visose viešose užėgose, ant gatvių, laikraščiuose, tam tikruose cirkuliaruose. Patys kandidatai lanko rinkėjus, kalba į juos nuo estrados, girdami savo platformas ir nupeikdami kitus. Svarbiausias arklys, ant kurio kandidatas joja, — tai bauginimas „juodomis dienclėmis“, jai bus išrinktas kitos, o ne jo atstovaujamos, partijos kandidatas. Tas argumentas daug reiškia darbininkams-balsuotojams. Štai dėl pavizdžio privesiu, ką sako vienas kandidatas (Wilson) apie kitą (Taftą). Jis kritikuoja Taftą, kurs išsireiškė, kad užeis „juodos dienos“ (rainy days), jai ši meta žmonės išsirenks prezidentu demokratų kandidatą Wilsoną. Šis pastarasis savo kalboje (New Haven) klausia: „o ar ne juodos dienos jau atėjo Lawrence'o audėjams? Kokių dar juodesnių dienų gali belaukti darbininkai

plieno išdirbystėje, dirbdami septynes dienas savaitėje, po dvyliką valandų kas diena, o kada praėina 365 dienos, ty. metams pasibaigus, pasirodo, jog jie ir savo šeimynėlės reikmenių negalėjo aprūpinti? Ar-gi ir jie laukia juodos dienos?'

Iš tų kandidatų žodžių matome jį besirūpinant darbininkais, bet ar toji rūpa atneš kiek naudos darbininkams — tai klausimas, kurs ir be išsireiškimo yra aiškus. Panašiais žodžiais tik stengiamasi patraukti savo pusėn balsuotojus, pakol jie yra reikalingi. Panašiai kalbama visada, kada tikimasi savišepi patraukti darbininkus ir kada norima iš jo gauti balsas. O paskui — darbininko juodoji diena jau neberūpės.

Greta augščiau paminėtų trijų partijų, ty. demokratų (Wilsonas), republikonų (Taftas) ir progresistų (Rooseveltas) šių metų rinkimuose dalyvaus dar ir šitos partijos: Socialist Party, Socialist Labor Group ir Prohibition Party. Kitais metais dalyvaus dar Poepel's (žmonių) party ir Independent (nepriugulminga) party, Hearst'o suorganizota 1908 metuose.

Šitos partijos mažiausia tėra garsinamos ir visiškai mažai, ypač lietuviams, tėra žinomos. Tad, manau, nebūs pro šalį apie jas čion pakalbėjus.

Žmonių partija (People's party) šiandien visiškai jau nupuolė ir jokios reikšmės šalies politikoje neturi, tačiau ikišiol dalyvaus rinkimuose. Taip šios partijos kandidatai gavo balsų prezidento rinkimuose: 1892 metuose — 1.041,028; 1896 — 245.728; 1900 m. — 50.373; 1904 m. — 117.183; 1908 m. — 29.100. Ši metų ši partija pasitraukė iš politikos ir savo kandidatus nestatė.

Nepriugulmingoji partija (Independent party) dalyvaus tikiai vienuose rinkimuose 1902 m. ir gavo 82.872 balsų; šį metų taipgi neturi savo kandidato išrinkus.

Lieka tad trys partijos, kurios išsirenko kandidatus į prezidento vietą: Prohibicionistų (Prohibition party), Socialistų darbo partija (Socialist Labor party) ir Socialistų partija (Socialist party), apie kurias ateinančiuose „Tėvynės“ numeriuose plačiau pakalbėsime.

V. K. R.

Peržvalga

Ne kalta! Tokį verdiktą išnešė 60 LSS. kuopa So. Bostone, svarstydama, ar Bagočius gera padarė, skusdamas SLA. Prezidentą, ar ne. „Laisvė“ N81 taip apie tai rašo: „Pereitoj nedėloj ant 60 L.

*) Skaitlinės paimta iš „The American Review of Reviews“ October, 1912.

S. S. kp. susirinkime buvo pakviestas F. J. Bagočius pasiteisinti už išdavimą valdžiai SLA. prezidento, p. Živatkausko. B. savo pasiteisinime pasakė, jogei jis tą padarė keršindamas Susivienijimui už padarytas jam skriaudas. Ant galo pridūrė, jog jis panašų darbą linkui Susiv. varys ir toliaus. Kuopa 34 balsais prieš 19 pripažino Bagočių nekaltu. Daug kuopos narių tuomi neužsiginėdino, pripažindami kaltu peržengime socialistiškų principų, kaip iš Bagočiaus pusės išdavime valdžiai Susiv., taip ir kuopos nuosprendyje išteisinime tokių pasielgimų ir nutarė paduoti kolektyvišką skundą ant Bagočiaus ir kuopos nuosprendžio Pildomajam Sąjungos Komitetui.

„Kova“ (N4) pasako: „Jeigu pasirodys, kad ar drg. Bagočius ar koks kitas sąjungietis atliko tą bjaurų šnipo darbą (musų pabrakta. Red.), tai LSS. nepaglostys prasikaltėlio. Živatkauskas tapo suarėštuotas už agitaciją praplatinimui Sus. L. A. Kas jį įdavė valdžiai, peržengė Socialistų partijos principą — laisvę žodžio“.

Mēs dar turime štai ką patėmyti. 34 nariai kuopoje išteisino Bagočių, nesą jis keršijęs SLA. už padarytas jam skriaudas! Jai SLA. Bagočiui padarė skriaudą, tai B., kaip jurisprudencijos studentas, žino, jog skriaudų atjieskojimui yra teismai, tad reikėjo kreipties į teismą ir reikalauti, kad SLA. atlygintų „padarytas jam skriaudas“. Jai jis to nedarė, — tai žinojo, jog jokių jam padarytų skriaudų prirodyti negali, nes SLA. jo nenuskriaudė. Jai nenuskriaudė, tai nėra už tą keršytį. Jai keršijama, — tai atliekama bjaurus šnipo darbas, kalbant „Kovos“ žodžiais. Įstabu, tad, dėlko anie 34 nariai išteisina žmogų, kuris tu patį 34 narių išpažįstamus principus mindžioja? ***

Reikalauja atsakymo. Pas St. Michelsonas, „Keleivis“ N 41) rašo apie suarėštą SLA. prezidento. Pasiremdamas tuom, kas „Tėvynės“ neišvadino juodašimčiai „Keleivio“ ir „L-svės“ skundikus, o dabar Bagočiaus darbą pavadina juodašimtišku, — p. Michelsonas klausia:

„Kodėl-gi jums gali būti valia skusti ypatas ir įstaigas, o saocialistams — ne? „Malonės „Vien. Liet.“ ir „Tėvynės“ paaiškinti“.

Anot pono Mich. išėina taip: jai „Laisvė“ ir „Keleivis“ buvo skundžiami teisman už apšmeižą ir nemorališką raštą (skundikų nuomone) — tai ir socialistai gali savo principus peržengti ir skusti valdžiai (ne teismui) organizaciją ne už apšmeižą, bet už tai, kad organizacija priima naujus narius! Tegul būtų p. Bagočius skundęs SLA. už

jo ypatos apšmeižimą (jai tai būtų padaryta), ar per teismą reikalautų atlyginimo jam padarytų skriaudų (jai jos padaryta) — būtų buvęs kitas dalykas. Bet dabar to nėra. Jai Bagočius keršija SLA., kaip organizacijai, — elgiasi juodašimtiškai, nes ši organizacija nė jam, nė visiems lietuviams nėra nieko blogo (apart gero) padariusi.

O sulig p. Mich. išvėdimo — pasakysim, kad jis nėra socialistiškas, nors socialistas jį daro. Anot minėtų laikraščių, skuindikai pasielgė juodašimtiškai sulig „Laisvės“ ir „Keleivio“. Ir anot jo paties socialistai ir-gi tur tiesą elgties juodašimtiškai!

Jai socialistas p. Michelsonas nori atsakymo į jo užklausimą, tegul pasižiūri į „Kovą“ (NN 40 ir 41), LSS. organą. Jai „žmonišką Tėvynę“ tą darbą pavadino juodašimtišku, tai „Kova“ jį pavadino juodašimčiu ir šnipo atliktu.

O musų ypatiškoji nuomonė sulig teismų yra išreikšta „Tėvynėje“. Taip pat pilnai sutinkame ir su nuomone „Kovos“, kaip ir bendradarbio-socialisto, p. A. R. (žiur. jo straipsnį „Idejų kova“).

Darbo Biuro klausime. Neskaitant jau kitų laikraščių, kuriuos savo laike minėjome, „Tėvynės“ sumanytąjam Darbo Biuru pritarė ir mūsų satyros laikraštis „Dilgėlės“. 21-me numeryje rašoma, jog tokios „biržos“ įsteigimas būtų geras dalykas, „ypač kada SLA. sutvirtės pinigais, tai tas bus galima įkurti ir bus naudinga pačiam SLA. ir ateiviams“. Bet-gi „Dilgėlės“ savo papratimu neprejo pro šalį nekąsterėjus. Sakoma: „Račkuskas jau iš pat pradžių pasirodo „partijviškais“: jis su tuom atsišaukimu ignoruoja kelis laikraščius, ypač socialistiškus“.

„Dilgėlių“ p-nas Baltrušaitis nori pasakyti, kad „su tuom atsišaukimu“ ignoruota „Kova“, „Keleivis“, „Laisvė“ ir... „Dilgėlės“. Kad parodžius partijviškumą, tik ne ten, kur „Dilgėlės“ nori jį matyti, pasakysime, kaip su tuo ignoravimu yra buvę. Darbo Biuro klausimas yra svarbus; jo išaiškinimą ir nurodymų sulig jo įkunijimo norėta gauti iš visų laikraščių (tik, žinoma, ne iš satyriškų). Atsišaukimai su tam tikrais laisvais pasiūsta ir socialistiškiems laikraščiams. O kaip jie į tai atsinešė — iš dalies ir „Dilgėlės“, žinoma: „Kova“ atsakymo nedavė, net peržvalgose nepaminėjo, nes, mat, kam paminėti Susivienijime kilęs geras užmanymas. „Laisvė“, — ačiū jai, — teikėsi paminėti, pabrieždama, jog į SLA. užmanymus „septiška“ žiūri. Tik vienas „Keleivis“ teikėsi tam užmanymui pritari ir pavadinti jį pageidaujamu. Jai kas ignoruota, tai tik satyros laikraščiai, tad lai gerb. „Dilgėlės“ atleidžia, kad nesikreipta į jas su

atsišaukimu: Darbo Biuro klausimas nelaikyta satyros klausimu.

HISTORIŠKOJI MOKSLO PAŽANGA.

(Žiur. N41.)

Tuo keliu ėjome, ty. esame pasėkmė, arba produktas to neapsakomai ilgo proceso. Čia kyla klausimas: kodėl graikai buvo taip pažangūs moksle, kuomet pas kitus to laikų žmones nieko panašaus nesimato? Galima trumpai atsakyti: viena, jie rūpinosi pažinti save, o idant geriau tai išrišus, jie studijavo aplinkybes, kuriose jie gyveno, ir čia patėmijo laipsnišką gyvių išsirutulavimą. Tam daug pagelbėjo aplinkiniai vandenynai, kurie apsupa Graikiją. „Tai čia bus bene svarbadiuo judošimčiu ir šnipo atliktu.“

Prasidėjus krikščioniškajai erai, graikų evoliucijinis judėjimas dauguomenės buvo atmetas, — jis pradėjo slinkti žemyn. Vienok jam neleido visai žuti tie, kurie jau spėjo persiūmti evoliucijos dvasia ir išvysti josios svarbą. Keliolika žmonių palaikė tą šventąjį mokslo pažangos ugnelę. Ir taip ėjo metų metai, šimtmečiai, bet nekurie filosofai ir daugumas metafizikų lėmė evoliucijos dvasiai kapus. Jie buvo užsiėmę teosofijos aiškinimu. Teosofija aiškino, jog pažinimas Dievo yra pažinimas visos gamtos ir jos tiesų, nes jis yra visatos sutvėrtojas ir tik su jo pagalba mēs galime išsiaiškinti gamtos paslaptį. Ši teosofiška teorija rėmėsi daugiausia išvadžiojimais, neturėjo savyje užtektinai priparodymų sumušimui evoliucijos teorijos.

Gamtininkai tvirtino ką-kitą. Jie priparodinėjo, jog pasaulis susideda iš keturių elementų, buitent: ugnies, žemės, oro ir vandens. Jų buvo priparodyta, kad pirmą gyvybę buvo mikroskopiška ir apsiereškė vandenyje. Toliaus buvo aiškinta, jog gyvybei reikėjo šimtų tukstančių, milijonų metų laiko iki ji pasiekė sulyginamos tobulybės laipsnį.

Įkurus pirmą Europoje universitatę, pradžioje XII šimtmečio, gamtos filosofija laipsniškai pradėjo stiprėti, ir XVII šimtetyje, galime sakyti, tikrai atbudo. Pastarame šimtetyje iširta svarbūs moksliški faktai. Tai buvo šimtmetis, kuriame anglų mokslininkas Harvey priparodė kraujo cirkuliaciją ir atmaujino graikų pagimdytą embryologiją. Taipgi reikia paminėti, jog šiame šimtetyje gamtininkai padarė sistematišką gyvių ir augmenų klasifikaciją.

Ilgainiui radosi vis daugiau ir daugiau naujų evoliucijos šali-

ninkų. Nors nekurie mokslininkai nesilaikė logikos: kišo mokslan savo ypatiškus nesuapratimus ar ir nors politikos persitikrinimus, vienok dauguma jų stengėsi suprasti ir išaiškinti tikrą gyvybės atsiradimo kėlią. Vienas tokių mokslininkų buvo francuzų filosofas Voltaire. Jis nesutiko su kuningų mokslu ir politika, todėl juos ir tikėjimą atakavo kaip galėdamas. Kada vienas gamtininkas studijavo su noru išaiškinti, kokių būdu vandeninių gyvių liekanos galėjo pasiekti nekurių kalnų viršunes, Voltaire atsakė: „Rymo maldininkai šias liekanas sukrovė: jie, bekeliaudami Ryman, paprastai nešasi su savim daug žuvų, kurių mėšą nuvalgė, kaulus numėta ir taip sukrovė vandeninių gyvių dabar matomas liekanas“... Šis sakinyas parodo, jog išėmus iš jo Rymo dvasiškiškos, daugiau nieko nielieka.

Butų gaitma ir daugiau kalbėti apie graikų viduramžių mokslininkų evoliucijos supratimą. Tačiau eikim prie konkluzijos, jog tie pažangūs vyrai, nors ir matė paviršutinius gamtos apsiereškimus, paviršutinę evoliuciją, vienok tikrai neišaiškino gyvybės paėjimą ir kas ji yra. Tik XIX šimtmečio mokslininkams pasisekė moksliška išaiškinti augstesnes gyvybės atsiradimo evoliucijos procesus. Kuomi pati gyvybė yra — pasilieka, ikikol, neišaiškintu nors ir aiškinamu dalyku. Vienok mokslininkai, ypač chemikai, turi viltį, jog ilgainiui taps išaiškinta ir pati gyvybė.

XX šimtetyje chemija lošia svarbią rolę moksle ir industrijoje. Šiandien ukininkas, norjį vesti savo ukį moksliška, turi pirmiausia griebties chemijos, nes tik su jos pagalba jis gali susiekti ukio reikalavimus ir suteikti ukiui tai, ko jis ištikrųjų pageidauja. Mokslininkas su pagalba chemijos dirba gumą, kuri yra gera, lygi tai, kurią pirma gaudavo iš medžių. Chemijos mokslas taipgi davė suprasti, kad papraštas miesto išmatas galima varuoti trašų vietoje. Didžiausias miestas Berlinas, kur gyvena su viršum du milijonu žmonių, miestu išmaas suvartoja trėšimui lauko.

Ir taip XX šimtmečio mokslo pažanga šuoliais bėga pirmyn; ji ir blogą apverčia ant gero. Sunaudoja žmonių gerovei tai, kas atrodo visai negalimu. Moksliškoji pažanga išaiškina tokias abstraktiškas problemas, kurių nei Platono logika, nei Aristotelio gamtos tiesos negalėjo išaiškinti. Ir gal žmonija prieis prie to, kad gyvybės atsiradimo klausimas bus visai aiškus ir suprantams. Šiandien moksle guli didžiausia galybė, turtais ir žmoniųjos saldžiausia ir mieliausia laimė. Tik mēs turime žengti pirmyn, mokyties, pažinti tas mokslo slaptas, kurios, be abejonės,

ateina mums pagalbon ir esti geriausias mūsų gyvenimo draugės. Tik mokslas duoda atsakymą šviesus klausimus. Su mokslo pagalba padaryta visokie žmonėms pagedaujami išradimai. Mokslas išdalina miestus, pastatė fabrikus su milžiniškos konstrukcijos mašinerija, kuri atlieka darbą daug greičiau ir geriau už žmogų. Ir tik mokslą tobulindami ir mylėdami, tobuliname, mylime, ir geriname savo gyvenimą.

Stuobris.

AR TO SULAUKSIME?

(Feljetonėlis.)

Dėl tulos priežasties netekęs užsiėmimo (kaip neretai pasitaiko), ir labai susirupinęs išėjau į miestą pasivaikščioti ir sykiu darbo pasijieškotų. Bėdėdamas. (Čia jau lietuvių apgyventa miesto dalimi) ir į šonus besidairydamas, išvydau ant vienos gatvės kampo vaiką su glėbiu poperų; jis pardavinėjo lietuvišką laikraštį „Tėvynę“. Matydamas, kad kiti žmonės perka jį, nusipirkau ir aš už vieną centą numerį.

Tas dienraštis kaip iš techniškos, taip ir iš literatūros pusės buvo gerai apdirbtas. Peržvelgęs įvairius straipsnius ir korespondencijas, priėjau prie lietuvių pramonijos apgarsinimų. Kai kurie jų net per kelias kolonas tęsėsi. Tarpe kitų ant paskutinio puslapio patėmijau didelėmis raidėmis užrašyta: „SLA. Darbo Bjuras, 307 W. 30-th str. New York City“. Manau sau: gali iš ten ir darbas būtų galima gauti reikės parašyti. Parašiau.

Už dienos ar kitos gaunu atsakymą: „Kasdiena parupiname geras ir pelningas vietas daugeliui lietuvių, parupinsim ir Tamsai — atvažiuok“.

Ant rytojaus, anksti iš ryto atsikėlęs, svarkas ant pečių, turtas į ranką — ir marš į paskirtą vietą! Nukakus į New York'ą, man, kaip nebeignorui, greit pasisekė surasti ir minėtas ofisas. Įėjau į didelį namą, pirmiausia susiduriau su užveizda. Užveizda, žmogus mandagus, nurodė, kur yra Darbo Biuras. Čia raštininkas išklausinėjo mane: kokį darbą noriu gauti ir ką galiu dirbti. Aš atsakiau, kad esu profesionališkas darbininkas, mechanikas. Jis užrašė mane į kningas ir įdavęs pravažiavimui tikėtą, pasakė:

— Važiok Tamtą į Conn. valstijos miestuką N. N. Ten turėsi gerą užsiėmimą prie vieno geriausių šio laiko mašinų fabriko.

Paklausiau raštininką:
— Kiek už tai tamstoms reikės užmokėti?

— Nieko, nes čia lietuvių, — atsakė jis.

— Tai kaip gi — juk kitur, panašiuose ofisuose, už tokį patarnavimą reikalaujama dolaris-kitas? — nusistebėjau.

— Sakau — nieko, nes čia lietuvių visuomenės įstaiga, — atkartojosi jisai.

Dabar aš jau supratau, kad tie labdariniai darbai yra ne kieno kito, kaip SLA. Dar truputį su užveizda pasikalbėjau, apvaikščiavom spaustuvės ir kitus ruimus, apžiūrėjome neseniai nupirktas spaustuvės mašinas, ir kaip sveikas leidaus į kelionę.

Pribuvus man ant stoties, atšniokštė ir pagedaujamas traukinys, kuris prieš pat sustoiant, taip garsiai perkuniškai sušvilpė, kad aš... išbūdau!

Tai tik sapno buta, bet visa tai, kas augščiau išsvajota, galima padaryti ir kunu, tik reikia gero noro ir energijos. Jaigu šituos

dalykus mūsų vietaučiai pasimtu sau už priedermę, tai be abejonės mės už metų-kitų jau vadintumėm ne utopija, bet dalyku egzistuojančiu.

Taip-pat galima matyti, kad ir iš to: dabartinis SLA. egzistavimo pereinamas linksta į geresnę ateities pusę, apie tai jau mums gana aiškiai liudija atsakančiai pagaminta ir pagal žmonių norą pritaikinta naujoji SLA. konstitucija, kurią priėmus ir nariai apsimalšino.

Dabar tik lieka mums, broliai, imties už darbo, darbo prakilnaus ir daug žadančio, mus pačių ir busimos gentkartės dėlei.

Taigi broliai! kuris iš Jusų jaučiate savyje nors kibirkstėlę lietuvių tėvynės meilės, pasiimkite sau už devizą šį punktėlį ir ranka ranson stodami darban, vienu balsu užtraukime:

Dėrbkim, vyrai, iš sylos,
Dėl gerovės Lietuvos,
Kad už metų ar kitų
Mus jaunimas pakiltų!...

J. D. Taunis.

IS DARBININKŲ GYVENIMO.

8.

Baisus darbininkų abiejų lyčių padėjimas yra tarp kitko ir skalbyklose. Šį pavasarį iškilęs New Yorko skalbyklose straikas parodė tokias baisias darbo sąlygas, kad sunku net įtikėti. Skalbyklose darbininkai, ypatingai moteris (našlės, neseniai atkeliavusios iš Europos), dirbdavo po 12 ir iki 16 valandų paroje, uždirbdami nuo \$3.50 iki 9.00 ir \$10.00 savaitėje. Nėra abejonės, kad ir kitų miestų skalbyklų darbininkai turi taip-pat nepakenčiamas darbo sąlygas.

Suvenytose Valstijose yra 5.186 skalbyklos, kuriose dirba 9.170 oficialistų ir 112.064 darbininkai. Šių pastarųjų tarpe yra: vyrų viršaus 16 m. amžiaus 31.947, moterų viršaus 16 m. amžiaus — 79.152 ir vaikų iki 16 m. amžiaus: berniukų — 274 ir mergaičių — 691.

Abelnai į visas skalbyklas įdėta kapitalo (pagal 1909 m. statistiką) \$68.935.000; kas metai suvartojama medžiagos už \$17.696.000; algų oficiantams išmokama, abelnai imant, \$8.180.769, arba po \$892 per metus (po 17.15 per savaitę); darbininkams užmokama \$44.826.978, arba po \$472.12 per metus (\$9.08 per savaitę). Įvairių ekspensų, surišusių su pramone, buvo \$14.483.497. Už darbą, atliktą skalbyklose, iplaukė \$104.680.086.

Skalbyklų savininkai, kaip matome iš viršaus privestų skaitlinių, per vienus metus pelnė \$9.492.842, arba 29% nuo įdėtojo kapitalo.

Dar pamename tą baisią katastrofą, kuomet New Yorke moterų jekučių dirbtuvė (Triangle Waist Co.) sudėgė arti pusantro šimto merginų darbininkių. Vieną iš svarbesnių priežasčių, kad tiek daug gyvasčių žuvo liepsnoje, buvo tai, jog elevatoriai nebuvo tvarkoje, dirbtuvės duris darėsi į vidų, o ne į lauką ir tp. Dar prieš tą nelaimę buvo įsakyta darbinietėms įtaisyti tinkamas duris, kad gaisrui kilus darbininkai galėtų gelbėtis. Į metus po tam įsakymui peržiūrėta dalis dirbtuvių ir pasirodė, kad iš 1.243 dirbtuvių tik 18 turėjo tinkamai įtaisytas duris. Po tragiškai nelaimės Triangle (rugsėjo mėn. 1911) vėl apžiūrėta darbinietės ir rasta, kad iš 1750 vietų 1.290 vis

dar nesilaiko įstatymo ir vis dar išstato darbininkus baisiam pavojui. O patys darbininkai vienur nesupranta, jog reikia patiems savaimi rūpintis, o kitur prisibijo netekti darbo, jai drįs prisitarti prieš savo „bosus“.

Dabar pačių darbininkų, susiorganizavusių į unias, griežtai reikalaujama, kad miestai būtina reikalaujami iš darbiniečių savininkų tokių pagerinimų, kurių dar daugelyje vietų nėra, butent:

1. Darbinietės neprivalo būti sklepuose;

2. Darbinietės negali būti užpakaliniuose (kieme) namuose, nė-gi po pat stogtu;

3. Kiekvienai ypatai turi būti bent 400 kubikių pėdų vietos, nerokuojant rakandų ir medžiagos;

4. Darbinietės turi būti vėdinamos prieš ir po darbo ir laike pertraukos užkandžiui;

5. Grindys darbinietėje ir išiegoje (watercloset) turi būti mazgojamos kas savaitę, šluojamos kasdiena, ir ant grindų nelaikyti jokių atmatų;

6. Kiekvienai lyčiai turi būti atskiros išiegos (waterclosets);

7. Turi būti tam tikros vietos prausimuisi, sukabinimui drapanų ir atskiras kambarys apsidėdymui, jai darbinietėje dirba moteris.

Kaip pasirodo, tikrai nedidelis skaitlius darbiniečių turi tos elementariškus sanitariškus pagerinimus.

Rinkimai Dumon. Mažazemių ingaliotinių rinkimai Suvalkų g. Vilkaviškio paviete: Pilviškiuose išrinktas teisėjas Jasinskas ir Kriščiūnas. Per rinkimus buvo kalbama tarp žmonių, kad, girdi, „parėjęs toks raštas, kad rinkti gerus katalikus“. „Šaltinio“ juodašimtiškas lapelis plačiai buvo čia išplatintas.

Bartininkuose išrinktas d-ras Jonas Basanavičius ir Venclavas, „Vilties“ skaitytojas. Į rinkimus buvo atvažiuavę agituoti už Basanavičių kuningas vikaras Švedas iš Keturvalakių. Sakėsi jogeį gavęs iš Seinų telegramą agituoti už Basanavičių, tai ir agitavę ant šventoriaus.

Marijampolės pav.: Kvietiško gminoj — Lukošius ir Montvila.

Iš Mokolų gminoj rinkimų nebūvo, nes neatėjo reikalingas mažazemių skaičius. Visoj gminoj (valsčių yra 340 žmonių, rinkimuosna ig atvyko tik apie 100). Susirinkusieji, kaip girdėti, buvo manę rinkti pirmeivius.

Tamošbudžio gm. nebuvo susirinkę užtektinai rinkikų, todėl rinkimų nebūvo.

Griškabudžio valsčiuje išrinko: 1) Juozą Sipailą. Gavo 107 balsus prieš 67, 2) Antaną Švedą, gavusį 138 prieš 36. Abudu skaito įvairius laikraščius.

Kalvarijos pav. Liudvinave mažazemių išrinko vieton A. Bulotos vieną žydo maluno darbininką, o antrą kelių margų ukininką, tamsų žmogelį. Per rinkimus visą laiką maišėsi tarpe rinkėjų ir smarkiai agitavo prieš Bulotą kuningas Stepanavičius. Bulota nežiurint į smarkų kuningo prikabinimą visgi gavo 55 balsus.

Klokalaunkej išrinko Praną Klimavičių ir Smaidžiuną.

LIUDVINAVAS. Kalvarijos pav. Rugsėjo 13 d. per didžiausių rinkimus kuningų ir jų šalininkų agitacija buvo taip didelė, kad statydami savo kandidatų, rinkimus tvarkytojai skundė ukininkus Andrių Matulaitį, Liudvi-

ką Matulaitį, Juozą Lelešį, Feliksą Sirtų ir Motiejų Akelį, kai po sėdėjusių už politiką kalėjime ir vyriausybei neįtikimus žmones. Nežiurint to viso, šiuose rinkimuose, išskiriant vieną-kitą atvirą kuningų sėbrą, liko išrinkta daugumas šviesesnių ir pirmeivieskių žmonių.

ŠAKIŲ klebonas Duobas platinio „Salt“ išleistas lapelius prieš pirmeivius. Kokiam tai Užpuili inteiškė punda jūjų, kad išnešiotų po kaimus žmonėms ir vieną atnešes davę į vietinę vaistinę. Pastaruoju laiku kuningai vien važinėja po kaimus patardami rinkti tikrus katalikus.

Naumietyj kun. Mikalkevičius per pamokslą 9/IX prisakė ne rinkti nei vieno skaitančio „Liet. Ukininką“, „Liet. Žinias“ ar „R. Naujienas“. Pasibaigus pamokslui ant šventoriaus buvo dalinami juodašimtiški Šaltinio lapeliai.

LUKSIAI. Išrinkta Lukšių zakristijonas Jakšnyš ir Jonas Bumbulas abudu kuninginiai. Kieno tai buvo patarta rinkti Lukšių ukininką B. Bet kažkas atšovė: mums ponų nereikia. Ar tu neskaite to Šaltinio lapelio? Ten liepė rinkti tik dorus žmones. (Ar ukininkas B. koks nors nedorėlis? Red.) Mat kaip kurie mūsų mažazemiai nori, kad į atstovus patektų Seinų vyskupas Karosas. Nežinia, ar jie patį iš savęs tai prasimanė, ar gal kas agituoja. („Liet. Ukin.“)

Iš visur.

Nicaragua. Suv. Valstijų senato komisija tyrinėja priežastis revoliucijos Nicaraguoj. Pasirodė, jog svarbiausi priežastis — tai Suv. Valstijų kapitalistų „pasidarbavimai“ laike rinkimų Nicaraguoj: amerikiečiai su savo pinigais taip pakreipė rinkimus, kad valdžia perėjo į atžagareivių rankas, o su jais nesutinka šalies gyventojai.

Gali iškilti labai smarki karė. Rašom, kad Rusija mobilizuoja kareivius. Dabar girdisi, buk Austrija mananti pagelbėti turkams, kuriuos dikčiai ampušė juodašimčiai. Rusija sakosi siųsianti 80.000 kareivių ant Balkanų pusiasalio, jai tik Austrija pabandytų įsikūsti į balkaniečių imtines su trukais. Netol rubežių Rusija jau surinko arti 80.000 kareivių ir 1.800 vagonų. Toks dalykų stovis sukėlė „pininginę paniką“ ir Rusijos popieros pradėjo pulti. Austrija ir-gi mobilizuoja keturias divizijas armijos, tur buti, tarnystei ant Balkanų.

Serbijos parlamente, vadina mame Skupčina, karalius Petras, kalbėdamas apie turkų kariuomenės mobilizaciją pas Serbijos rubežius, išreiškė, kad serbų pozicija esanti aiški: serbai turį iš visų pajiegu ginti savo šalį ir savo reikalus ir be to jų privalumas yra atsišaukti į visus Balkanų pusiasalio krikščionis, kad jie susijungtų ir suvienytomis pajiegomis pagelbėtų užlaikyti ant pusiasalio santeaiką.

Didelis geležinkeliučių straikas Ispanijoje susilaukė to paties, kas buvo ir Francijoj: valdžia sumobilizavo rezervinrus ir pristatė juos prie geležinkelių. Tokiu gadu pašaukta 60.000 rezervo kareivių.

IV Dumos sąstata. „Russkija Viedomosti“ praneša biurokratų spėliojimus, kokia busianti IV Duma. Biurokratai spėja, kad Dumos centran ineisiją 300 narių, tarpe jų busią spalnininkai, tautininkai ir pramonininkų kuopa. Pastarųjų kuopoje busią 25—30. Biurokratai tikį, kad pramonin-

kai eisų išvien su centru. Valdininkų centro partijose busią apie 100. Visa-gi opozicija turinti sau pasižymėjusi vos 50 mandatu, kraštutiniai 10—15 ir tiek jau lenkai ir muzulmonai. Likusioji dalis busianti papildyta dvasiškiais, kurie busią dešiniuoju Dumos sparnu.

„Lietuvos Žinios“ praneša, kad lietuvių kalbon verčiama prof. Dr. M. Vevrn'o: „Die Mechanik des Geistesloben“ (Dvasios gyvenimo mechanizmas) ir Dr. Joh. Tewsev: „Moderne Erwehung in Haus und Schule (Dabartinis namų ir mokyklos auklėjimas).

Teisėjas prieš piliečius. Colorado valstijos piliečiai neseniai balsavo klausime žmonių iniciatyvos ir referendumo, kaip pataisymo prie valstijos konstitucijos. Tą pataisymą žmonės priėmė didžiuliu balsu. Už priėmimą buvo paduota 198.453 balsai. Bet valstijos teisėjas „uždėjo ranką“ ant to pataisymo ir pranešė piliečiams, kad toki permaina įstatymuose nesutinkanti su konstitucija!

Sulaikė kuningaiktį. Iš Francijos atvažiuo į Ameriką Ispanijos sosto pretendentas Aragonijos kuningaiktis Don Ludovico. Ellis Island valdininkai sulaikė jį ant salos ir nenorėjo įleisti jį į Suv. Valstijas, nes tą didį kuningaiktį Francijos valdžia išvijo už pasikešinimą nusižudyti ir už organizavimą lošėjų klubų. Po ilgų tarpybų ir susinešinėjimų su Europa ir Washingtonu kuningaiktis likos išleistas.

Atsisakė. Salem'o, Mass., teisėju J. T. Quinn'ui advokatai padavė peticiją, kad Ektoras, Giovannitti ir Caruso būtų išleisti iš kalėjimo. Teisėjas atsisakė tai padaryti, sakydamas, kad kaltinamieji turi sėdėti kalėjime iki teismo nuosprendis bus apskelbtas. Darbininkų tarpe yra gan didelis subruzdimas.

Laimėjo \$3.750. Jauna žydė R. Ritchel išlošė bylą su geležkelio kompanija Kentucky'je. Pernai, važiuojant jai geležinkeliu, traukinio tarnai, palaikę ją negre, išvarė iš bendro vagono į negrams paskirtą vagoną. Mergina už tai apskundė geležkelio kompaniją teisman ir teismas priteisė jai atlyginimą \$3.750.

Žuvis su žiedais. Charleston, S. C. tulas Schiveris pagavo ant meškerės žuvį, kurios viduriuose rado du labai brangiu žiedu su deimantais. Spėjama, kad tuos žiedus žuvis numovusi nuo piršto kokios nors su „Titanic“ paskendusios moters.

Šovė į Roosevelta. Pulkininkas Roosevelt, kandidatas į Suv. Valstijų prezidentus, statomas naujai įsteigtos progresistų partijos „Bull Moose“, liko persantas Milwaukee, Wis., 14 d. spalį. Roosevelt'as taip dar save valdė po tam atsitikimui, kad dar kalbėjo surengtose jo partijos prakalbose. Šovė tulas John Shrank. Jai Rooseveltas pasveiks, tai Shrankas gaus bent 15 m. kalėjimo, o jai mirs — gali atsidurti elektr. kėdėje. Sakoma, buk jis esąs nepilno proto.

PININGAI IR RINKIMAI.

Laikie rinkimų Suv. Valstijų įrėdinių, pradėjus nuo prezidento ir iki mažiuku miesto urėdninkėlių, žarstoma piningais į visas puses, kad save išgarsinus ir, jai kur galima, urėdą atsiekus.

Suv. Valstijų Senato tam tikra komisija (Clapp Committee) 1 d. spalį susekė, kada ir kiek išleista pinigų priešrinkiminei agitacijai.

Taip Roosevelto „kampanijai“ prieš konvenciją išleista 325 tūkstančiai dol. tikrai Penssylvanijos ir New Yorko valstijose. Tautiškoji organizacija išaikvojo dar \$143.999. Daugelyje valstijų negalima susekti skaitlinių. W. Flinn'as nuo pradžios metų išleido politškai agitacijai \$144.308, o kapitalistas Perkins, Roosevelto rėmėjas, prieš Progresistų konvenciją davė agitacijos tikslams \$37.500; kiti kapitalistai ir neat-silikio: Munsey davė \$33.000, Dan Hanna — \$25.000.

Agitacijos vedėjas nurodo, kad šiais metais Penssylvanijos valstijoj kur-kas mažiau pinigų išleista agitacijai, negu kitais metais.

Kitos partijos ūr-gi neatsilieka. Toks turčius, kaip Ch. R. Crane iš Chicago davė po \$70.000 agitacijai už senatorių La Folletta ir Woodrow Wilson'ą; tulas Fr. C. Penfield iš Philadelphios Wilsono fondui aukavo \$46.000.

Matant tokias sumas pinigų aikvojamas agitacijai (o juk tai tik šimtinė dalis to, kas bus praleista), aiškiai suprantama, kad Suv. Valstijų valdininkus į vietas pastato ne patį žmonės, bet pinigai.

MUMS RAŠOMA.

Mums rašoma iš Jersey City, jog ten 27 d. spalį 2 val. po piet Skučo svetainėje (146 Morris st.) bus LSS. 59 kuopos surengtos prakalbos. Prisiūsta mums ir apgarsinimas-plakatas. Labai nustebome, perskaitę apgarsinime šitokį dalyką:

„...Kuopa... užkvietė garsius kalbėtojus ant minėtos dienos; vienas iš kalbėtojų bus L. Pruseika iš So. Bostono, buvusis atstovas Rusijos Dumoj (antrosios dumos) ir dabartinis „Laisvės“ redaktorius“.

Negirdėta, tačiau įdomų dalyką paskelbė 59 LSS. kuopa. Iki šiol nežinojome, jog Amerikoje yra vienas lietuvis, buvęs II Dumos atstovu. Klausimas, ar p. L. Pruseika žino, kad jis Dumos atstovu garsinama ir ar jis tą žinią patvirtins, bent mės negirdėjome, kad jis but buvęs atstovu.

IS SLA. KUOPŲ GYVENIMO.

Sekančios SLA. kuopos išrinko organizatorius:

19 kuopos — A. Majauskas, 42 kuopa — B. K. Kondratavičius,

36 kuopa — B. Andrišūnas, 38 kuopa — A. Lesniauskas, 74 kuopa — Petras Šmitas, 121 kuopa — Jonas Skinderis, 137 kuopa — Andrius Inca.

Atgijo 242 kuopa. Prisirašė penki nauji nariai. Kuopos atgavimui uoliai pasidarbavo ir dabar darbuojasi p. Juozas J. Žilinskas.

187os kuopos organizatorius p. J. Bendoraitis suorganizavo naują kuopą Port Carbon'e, Pa. Kuopos valdybon išrinkti prezidentu p. Jurgis Terza ir sekretorium p. Jonas Jogis.

Port Carbon — tai nedidelis beveik vienu tikta lietuvių apgyventas miestas. Naujos kp. valdyba pasitiki greitai laiku bent pusę

SLA. ISTORIJA.

(Tęsa).

Koki tie nedori darbai buvo, kuriuos „Vienybė“ bovelnon reikalavo vnyoti, nežinia. Greičiausiai galėjo būti kas tokio netinkamo lietuvių vardui prietikiuose su lenkais. Centro Valdyba: Rektorius, Pirminkininkas ir Raštininkas savo pažiūromis šliejosi prie lenkų, ano gi laiko lietuviai, ypatingai plymouthiškiai, su lenkais, žmonių kalba tariant, ridikus rovē — pykos. Šito pykimosi priežasčia buvo tautystės reikalai: lenkai norėjo lietuvius išnaudoti, lietuviai gi jiems nepasidavė ir išėjo tarp jų kova. Šita kova ypatingai smarki buvo Plymouth'e, Pa. 1889 m., kada kuningas Varnagiris, Plymoutho lenkų ir lietuvių parapijos klebonas, nusibodus jam kuningauti, pametė kuningystę ir parapija paliko be kuningo, tai į jo vietą buvo atkeltas karštas lietuvis patriotas, kun. Alek. Burba.

Vyskupas kun. Burbai įsakė pamokslus sakyti pramainiu lenkų ir lietuvių kalba, bet pirmą septintadienį jam perskaičius evengeliją lietuvių kalba, lenkai iš bažnyčios išbrūžėjo laukan ir kaikurie jų, nuėję, užrakino kuningui klebonijos duris, sakydami, kad jie litvino kuningo nenorį. Kuningas buvo priverstas apsigyventi privatinuose namuose. Per tris savaites nenusisekus jam lenkus su lietuviams sutaukiyti, jis kreipėsi į vyskupą; bet vyskupui taikymas užsispyrusių lenkų negeriaus sekės. Panorėjęs jam kuningą klebonijon įleisti, lenkai su šautuvais atsistojo duryse ir languose ir rėkė, kad prie jų nesiartintų, nes jie užmušia. Šitai dalykams virtus, vyskupas nenorėdamas matyti skandalą išskylant, leido lietuviams nuo lenkų skirtis, prisakydamas, kad lenkai lietuviams bent \$2000.00 dalybę atmokėtų. Bet lenkams tų pinigų lietuviams neatmokant, lietuviai nutarė nors kelis brangesnius daigtus iš lenkų bažnyčios parnešti į savą, — ką jie ir padarė. Jie paėmė monstranciją, kiekia ir keturis arnotus. Iš to paskui kilo skandališka lenkų su lietuviams byla. Teismas paimitus daigtus pripažino lietuviams ir kerštai tuomi pasibaigė. Bet už kokio mėnesio laiko po persiskyrimų su lenkais vienam lietuviui mirė dvi mergaitės. Lietuviai turėjo savo bažnyčią, bet kapinių ne. Nabaštikus reikėjo laidoti ant lenkų kapinių, už kurias lietuviai buvo užsimokėję lygiai su lenkais. Lenkai vienok ant savo kapinių nedavė lietuviams laidoti. Tąsų kuningas, nežinodamas ką daryti, paliepė kapinių užrakti atplėšti ir nabaštikus palaidoti. Lietuviams palaidojus tų dviejų mergaičių kumelius, lenkų gauja atėjusi duobes atkasė, karstelius išėmė laukan ir, kuolais sudaužę, išskėlė už tvoros. („Lietuviai Amerikoje“ — J. Zilinskis.)

Su šituo, žinoma, prasidėjo naujos lietuvių su lenkais imtynės, kuriose lietuviai galėjo pasielgti negeriaus už lenkus. Taigi jai Centro Raštininkas rašė „Vienybėn“ apie tokius dalykus, kur lenkai lietuvių buvo nuskriaustais, tai „Vienybė“, budama tuomet karšta lietuvių užtarėja, galėjo juos bovelnon suvyniojus skrynūtėn užrakinti, saviškių silpną pusę slėpdama. Kitokių dalykus slėpti jai nebuvo reikalo.

Šitą mintį patvirtina tame pačiame straipsnyje Butkevičiaus nurodomas kaikurių lietuvių žiurėjimas į lenkų linkėjimus lietuvių Susivienijimo Seimui. Jis sako, kad M. Vilkauskas, pamatęs anglų laikraštyje žinią apie lenkų siūstas telegramas su linkėjimais lietuvių Susivienijimo Seimui, sušukęs: „Išpauit, iškirpt, užlipint!“ — ant galo pats tą žinią apie lenkų siūstas Sus. Seimui telegramas išdūręs.

Šitas atsitikimas vaizdžiai parodo lietuvių patriotų įnirtimą ant lenkų. Jie taip ant jų buvo inpykę, kad net žinia svetimtaučių laikraštyje apie lenkų linkėjimus lietuvių Sus. Seimui jiems 'koktu buvo matyti. Butkevičiui esant bendro lietuvių su lenkais sugyvenimo šalininku jį erzino tokis lietuvių karštuolių patriotų ardymas to sugyvenimo ir jis jį vadino neišmintingu ir nesubrendusiu. Jo nuomone lietuviai čjo tolyn nuo savo tikslų.

„Tiesa — sakė jis — ne visi lietuviai yra blogo būdo pasekiočiai, yra gerų sumų Lietuvos, kurie su pasišventimu pasirengę tėvynę užstot ir gelbėti ją iš nelaimių, bet jų nedaug“.

Šitą jo nuomonę, kaip jis sako, patvirtinę ir svetimtaučiai. Bet jis pripažysta, kad per ketveris paskutinius metus lietuviai turėjo sau pašalpa ir nuo augščiaus mokintų vyrų; tik tiek negerai, esą, kad tie mokinti vyrų nei vienas nepritaria Susivienijimui. Visi jų raštai veda vis kitoj pusėn: „tai gegutė, tai vieversys, tai vanagas“, ir tt. Bet jis tikisi, kad jie atgalo ateis Susivienijimui pagalbon.

Augščiaus mokintais vyrais Butkevičius, be abejo, vadino „Liet. Bals'o“ leidėjus ir bendradarbius, kuriems antrasis Susivienijimas daugeliu kuo galėjo nepatikti ir jie šalinosi nuo jo.

Klausydamas Centro Pirmininko pasiteisinimo, sakytum, kad Centro Valdyba visgi nebuvo savo apsilėidimu tiek kalta, kiek ji buvo kaltinama. Jai ką galima būtų pasakyti, tai tiek, kad ji buvo per daug mandagi, laukdama, kad žmonės patys susiprastų ir imtu prie Susivienijimo pietis. Bet pasižiūrėjęs arčiau pamatai, kad ir pačių priedermių atlikimas buvo nėkoks, nes pačiame Susivienijime tvarkos nebuvo. Nariai savo mokestis siuntė ten, kur kam papuolė: Centro Pirmininkui

(T. b.)

šimto naujų narių turėti. Linkime pasisekimo.

12 SLA. kuopa išsirinko organizatorių p. F. G. Kupstą.

Prie 194 kuopos, ačiu pasidaravimui p. M. A. Šarkos, prisirašė 9 nauji nariai.

Nauja kuopa. Miestely Penn Station, Pa., kur randasi burelis lietuvių, per pasidaravimą p. Vl. Žvinakevičius susitvėrė nauja SLA kuopa iš 14 narių. Linkime naujai kuopai geriausiu pasisekmiu!

Nauja kuopa. 7-tos kuopos narys p. Kazys Baldauckas, gyvenąs miestelyje Wyoming, Pa., praneša mums, jog jis suorganizavo naują SLA kuopą Wyoming'e, Pa., iš 27 narių.

PRIE DARBO BIURO.

Perskaitęs „Tėvynėje“ užmanymą apie Darbo Biurą, patariu, kad prie SLA. butinai įsteigti tokį biurą. Šitas darbas yra praklinus šiu dienų darbininkų klausime. Šis biuras daugeliu žmonių patarnaus, o ne vienas ir medžiagiskai tokį biurą parems, tada grįžtų SLA. išdėtos tam tikslui lėšos.

Aš manau, kad daugumas mūsų tautiečių prigelbės šitam darbe. Aš visame kame pagal išgalę prisizadu gelbėti ir žinias davinėti iš Mass. valstijos miestelių ir iš dalies Conn. valstijos, kaipo keliauninkas.

Su meile
K. P. Šimkonis,
7 Columbia St., Holyoke, Mass.

ATSISAUKIMAS Į MOKSLEIVIUS.

Moksleivių suvažiavime 28 ir 29 rugsėjo Chicago mieste įsteigta abelnas moksleivių susivienijimas, kuris vadinasi Lietuvių Moksleivių Amerikoje Susivienijimas. Apart kitokių nutarimų šis suvažiavimas nusprendė leiddinėti mėnesinį organą vardu „Jaunimo Sapnai“. Kadangi išleidinėti atskirą laikraštį iš medžiagiskos pusės mums būtų persunku, tad dauguma balsų nutarta leiddinėti prie mėnesinio žurnalo „Laisvosios Minties“, kame paskutini keturi puslapiai bus mūsų organas.

Tokiū būdu pamatas jau yra padėtas, o tik pasilieka patį namų budavoti, kurio turtingumas bei naudingumas priklausys nuo mūsų pačių sąjausmo link šio darbo ir pastangų užlaikyti jį švariai, prieinamai ir labai visuomenės, o sykiu ir mus pačių gerovei. Tat šiuomi kviečiu visus moksleivius prisidėti dvasiškai trisus remti mūsų organą, rašinėjant visokius straipsnelius. Manau, kiekvienas labai gerai numano, jog bile kokio laikraščio gyvumas bei populiariskumas priklausos nuo sandarbininkų. Taigi gerbiamejį draugai-moksleiviai pasistengkite padėti auklėti „Jaunimo Sapnus“, kad vėliaus jie pasiliktų tvirta, galinga ir stovinėčia ant teisingos papėdės spēka.

Kaip greitai viskas duosis sutvarkyti, tai tuojaus pasirodys pirmas „Jaunimo Sapnų“ numeris. Visais reikalais šiame atvelyje kreipkitės ir siuntinėkite straipsnius mano antrašu.

Su tikra pagarba,
S. Biežis, redaktorius,
1653 W. 19th st., Chicago, Ill.

PROTOKOLAS

Trečiojo Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoje Suvažiavimo įvykusio 1912 metuose, rugsėjo mėnesio 27 ir 28 dienomis, Chicago, Ill.

Posėdžiai atlikta Bismarek hotelyje, 177 Randolph str., Chicago, Ill.

Pirmasai posėdis.
Rugsėjo 27, 10:45 val. ryte, L. S. D. A. pirmininkas J. M. Tananevičia atidarė posėdį.

Trečiojo LSDA. Suvažiavimo vedėjais atviru balsavimu likosi išrinkti asmenys:

- J. M. Tananevičia, pirm., J. Viskoškas, raštininku, Kl. Jurgelionis, antr. raštin.
- Peržvelgt Trečiajame LSDA. Suvažiavime dalyvaujanti laikraščiai. Dalyvauja šie:
- 1. „Vienybė Lietuvinkų“, redaktorius ir leidėjas J. O. Sirvydas.
- 2. „Lietuva“, redaktorius J. Sernas ir B. Balutis, ir leidėjas A. Olševskis, taip-gi J. Hertmanavičius.
- 3. „Katalikas“, redaktorius P. Brandukas ir J. Viskoškas ir leidėjas J. M. Tananevičia.
- 4. „Laisvoji Mintis“, redaktorius ir leidėjas dr. J. Šliupas.
- 5. „Dagis“, redaktorius P. Brandukas.
- 6. „Tėvynė“. Nuo „Tėvynės“ nebuvo delegato, tačiau jos redaktorius p. V. K. Račkauskas nuo savęs ir nuo „Tėvynės“ prisuntė įnešimus ir nurodymus.

Korespondantai buvo: nuo „Tėvynės“ Kl. Jurgelionis; nuo „Kovos“ A. Kvedaras.

Pirmoje sesijoje dalyvavo svečiai: adv. Bradchulis, studentas A. Petraitis, M. Minkus ir J. Kulis.

Skaityta Antrojo LSDA. Suvažiavimo Protokolas.

Protokolas vienbalsiai priimtas. Skaityta Trečiajam LSDA. Suvažiavimui pasveikinimai bei linkėjimai: telegrama nuo „Vakarų Varpo“, prisiųsta p. A. Zalpio, ir du laišku nuo Rochester, N. Y. lietuvių laikraščių skaitytojų.

Skaityta „Draugo“ redaktoriaus pranešimas, jog dēlei žiemis žinomų priežasčių „Draugas“ negalįs suvažiavime dalyvauti.

Nuo „Saulės“ buvo pranešimas, jog Susivažiavime negalinti dalyvauti, nes esanti „too busy“.

Kiti laikraščiai jokios apie save žinios nedavė.

Skaityta LSDA. sekretoriaus V. K. Račkausko rokund. Nuo II-jo iki III-jam LSDA. Suvažiavimui susirašinėjimų reikalams išleista \$1.20, kuriuos sekretorius meldžia apmokėti.

Skaityta LSDA. sekretoriaus V. K. Račkausko raportas.

Sulyg sekretoriaus raportu, įstojimo mokesčių nuo laikraščių sumokėta \$35.00, o mėnesinių mokesčių \$45.00. Taigi LSDA. izdan sumokėta \$80.00. Išlaidos buvo \$30.00. Iždė turto yra \$77.00.

Laikraščiai skolingi \$40.00. Skaityta „Tėvynės“ redaktoriaus V. K. Račkausko paaiškinimai ir įnešimai.

Nutarta Suvažiavimo programą: skaityti II-jo Suvažiavimo Protokolas pagal punktų.

Pirmasis posėdis uždaryta 12:25 v. po pietų, 27 rugsėjo.

Antrasis posėdis.
Antrasis posėdis atidarytas 2:00 val. po pietų, 27 rugsėjo.

Susirinkę visi delegatai. Svečių atsilankė sekanti: dr. Zymontas, dr. Graičunas, dr. Juška, dr. Rutkauskas, dr. Kulis, p-ne Kulienė, p-ne Olševskienė, p-ne Bradchulienė, K. Gugis, p. Karalius, K. Šeštoka ir St. Tananevičia.

Skaityta pagal punktų ir svarstoma II-jo LSDA. Suvažiavimo Protokolas.

Lietuvių kalbos terminologijos klausimas. Nuspręsta, kad amerikėnai-lietuviai kalbos dalykuose negalį sekti Lietuvos lietuvių, nes amerikėnai gyvena skirtingose aplinkybėse. Su rinkimui visokių svetimų lietuviams žodžių, ypač Amerikoje neišvengtinių, ir jų terminologijai apdirbti išrinkta Komisija, kuri savo darbo rezultatus neperiodiškai skelbs Amerikos lietuviškuose laikraščiuose. Komisijon išrinkta: dr. J. Šliupas, J. Sernas ir Kl. Jurgelionis. Komisijos pirmininku: d-ras J. Šliupas.

Apgarsinimų klausimas. Apgarsinimų Klausimo Komisijos narys dr. J. Šliupas išdavė (žodžių) atskaitą. Jis kaltinęs visus lietuviškus laikraščius, kad visokių stebuklingų gydytojų apgarsinimai taplinami, bet drauge (Užbaiga bus.)

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

G. R. Šiuomi pranešu, kad F. J. Bagočius yra ne Harvardo Universitatėje, kaip rašo T. J.—as, bet Bostono Universitatėje teisių skyriuje, kurį užbaigs ateinantį pavasarį. Jo vardas yra užrašytas kniugose šitai: Fortunatus Ivanovich Bagočius, Prov. Kovno, Russia.

Meldžiū šį laiską patalpinti ir atitaisyti p. T. J.—o klaidą. Studentas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. A. Vileniškis. Kiek mēs zinome, Rosijoj civiliški šliubai nėra persekiojami, tačiau nėra ir pripažinti. Civiliški susijungusių tėvų vaikų Rosijoje laikoma nešlubiniais (nezakonoroždennyje) vaikais. Geriausias žinias tamsta gali gauti iš „Lietuvos Ukrainko“ (Semionovskaja, No. 10, Vilnius, Russia-Lithuania).

p. J. Z. Ačiu už juokelis. Tilps. p. J. Žukauskas. „Geros akis dūmų nebijo“ netilps, nes: 1. — kas apie jų darbus nežino? 2. — užtenka ir to, kas rašyta; 3. — mažai vietos. Nerus-taukite: patįs numanot, kad visoko negalim sunaudoti.

p. J. K. Josų kuopos sumanymas at-

sišaukti į kitas kuopas, kad paremtų Centrą aukomis provai Massachusetts valstijoje, kur įskundė Bagočius, yra geras. Laiško netalpinsime, kol ne-

PRIŠIUSTA Į REDAKCIJĄ.
Laisvoji Mintis N31, rugsėjo mėnesio, 1912.

Draugija, N68, rugpjūčio m. 1912. Atėitis („Draugijos“ priedas) N8. Jaunimas rugsėjo mėn., 1912 m.

Ben Hur, istoriška apysaka iš Jezaus Kristaus laikų. Parašė Lew Wallace. Sulietuvino Jonas Montvila. Turti ir spauda „Kataliko“. Chicago, Ill. 1912. 472 pusl., kaina nepažymėta.

Pajieškau suaugusių merginą arba našlę prie stubos darbo. Darbas yra visoms žinomas ir ant visados. Meldžiū atsišaukti, o apie užmokestį pasikalbėsime per laiską. Atsišaukite ant šio adreso:

P. Adomaitis,
654 W. German str., Baltimore, Md.

SLA. KUOPŲ SUSIRIKIMAI.

TEMYKIT NEW YORKO LIETUVIAI!
Spalnio 17-tą bus didelis susirinkimas dviejų SLA. kuopų No. 126 ir 190. Susirinkimas šaukiamas dviejų kuopų su mieriu suvienyti į vieną. Šiaip lietuviai, kurie nepriklauso prie SLA., užkvečiami ateiti įsirašyti. SLA. prima į apsaugos skyrių ir į skyrių pašalpos ligoje vyrus, moteris ir merginas.

Visi pribukit ant 8 val. vakare, po No. 307 W. 30th St., New York, N. Y. Susivienijimo namas yra netoli nuo 8th Ave.

Varde kuopų užprašo SLA. Centro Sekr. A. B. Strimaitis.

57 kuopa SLA., Worcester, Mass. lai-kys susirinkimą 27 d. Spalio (Oct.) 2 val. po pietų, svetainėje Beaver Hall, geras. Laiško netalpinsime, kol ne-

9 Bartlett Str. Malonėkite visi nariai pributi, užsimokėti prigulinius duokles ir atsi-vesti naujų narių prirašyti. Sekr. F. Tumosa.

64-ta kuopa SLA., Baltimore, Md. lai-kys susirinkimą Lietuviškuose (Salėje, 506—510 W. Barre Str., 19 Spalio (Oct.), 1912, 2-rą valandą po pietų. Teiksitės kuonoskaitlingiausia susirinkti ir naujų atsivesti. Sekr. W. Chepaitis.

82-ra kuopa SLA., Pana, Ill. savo susirinkimus visados laikys po pirmam (1) kožo mėnesio panedėlio vakare, 7 valandą. Nutarimų rašt. Jonas Puida.

230 kuopa SLA., Wanamie, Pa. lai-kys susirinkimą nedėlio, 20-tą dieną Spalio, antrą valandą po pietų, papras-toje vietoje. Malonėkit visi draugai susirinkti, nes bus daug naujų reikalų svarstymui. Raršt. J. Bindokas.

24-ta kuopa SLA., Glen Lyon, Pa. lai-kys susirinkimą 20-tą dieną Spalio mėn., 2 valandą po pietų, P. Anekiens salėje. Meldžiū visų draugų ir draugų pributi į šį susirinkimą. Sekr. J. Venšovas.

75-ta kuopa SLA., Los Angles, Cal. pranešama visiems nariams, kad permainyta diena susirinkimui. Dabar laikysime susirinkimus 3-čią nedėliedienį kiekvieno mėnesio, antrą valandą po pietų, L. L. Klubo kambaryje, 431 S. Hill Str., Roome 202. Malonėkite viel pributi į kiekvieną susirinkimą ir kitus atsivesti prisirašyti. 75-tos kuopos Raštininkas A. Yasulya.

EDMUNDO STEPONAIČIO RAŠTAI.
Pilnas posmerinis eilių ir prozos rinkinys jau atspausatas.
Kaina tik \$1.00.
Tuos męs jaunučio poetos pozijos žiedus, galima gauti pas:
AL. STEPONAITIS
745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.

Pranešimas.
Visi S.L.A. nariai turi tiesą prisirašyti prie ligoje pašalpos Skyriaus be apribėjimo amžiaus, mokėdami laipsniškai įstojimo mokesčius iki 45 metų amžiaus, žemiaus parodytu būdū:
Nuo 18 iki 30 metų amžiaus \$1.50; nuo 30 iki 35 metų \$3.00; nuo 35 iki 40 metų \$4.00; nuo 40 iki 45 metų \$5.00; nuo 45 metų amžiaus ir augščiaus \$6.00.
Tie kurie dar nepriguli prie S.L.A. gali įsirašyti į abudu skyrius mokėdami įsirašymo šiaip:

Amžis	1-mas	2-ras	3-čias	4-tas
Nuo 18 iki 30	\$2.50	\$3.50	\$4.50	\$5.50
30 „ 35	3.00	4.00	5.00	6.00
35 „ 40	4.00	5.00	6.00	7.00
40 „ 45	5.00	6.00	—	—
45 „ 50	6.00	7.00	—	—

Norinti prigulėti prie pašalpos skyriaus butinai turi prigulėti bent prie vieno apsaugos skyriaus, visi mokesčiai į abudu skyrius turi but mokami vienu kartu pilnai už visą mėnesį ar daugiau.
Reikalaudami daugiau informacijų kreipkitės pas kuopų viršininkus arba pas Centro Sekretorių, paduodami savo pilną adresą.
S.L.A. Centro Sekretorius.
A. B. STRIMAITIS
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

Ar priguli prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje?

Jei nepriguli — prisirašyk ir prigulk. **Jei priguli — kalbink kitus prisirašyti.**

Štai dėlko reikia prie Susivienijimo prigulėti:

- SUSIV. LIET. AM. moka savo narių paveldėjimas posmertines pašalpas: I laipsnio—\$150.00; II laipsnio—\$300.00; III laipsnio—\$600.00 ir IV laipsnio—\$1000.00.—Beto Susiv. Liet. Amer. moka Pašalpą ligoje po \$6.00 sevatėje. Visi nariai gauna organą „Tėvynė“.
- SUSIVENIJIMAS LIET. AMERIK. PRIMA VISUS LIETUVIUS IR LIETUVAITES, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijime yra lygios tiesos.
- SUSIVENIJIMAS iki 1912 m. yra išmokėjęs suvirš 80 tukstančių dolarių pašalpos nelaimingoms našlėms ir našlaičiams. SUSIV. LIET. AM. yra išmokėjęs 10 tukstančių dol. įvairiems liet. apšvietos ir kulturos reikalams.
- SUSIV. LIET. AMERIKOJE neapleidžia nė vieno savo nario, papuolančio į nelaimę ir per 27 metus SLA. gyvavimo nebuvo dar atsitikėmo, kad nebut išmokėta posmertinė.
- SUSIVENIJIMAS yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviška pašalpinė organizacija, tarnaujanti visų lietuvių išievių reikalams. Prie SUSIVENIJIMO rašosi ir turi rašyties kiekvienas, kas tik skaito save lietuviu, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupj jo paties ir šeimynos ateitis.

Todėl neatidėliokit, tuojaus rupinkitės prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašysi, juo mažiau turėsi mokėti. **Prisirašyk prie kuopos**, kuri yra tavo miestelyje. Jei nėra kuopos, tai pasikalbėk su savo draugais, pareikaluk iš Centro informacijų ir sutverk kuopelę. Gausi nario įsteigėjo vardą, o ir Susivienijimui pagelbėsi jo praklinus tikėtas gyveniman vikdinti.

Kreipkis į savo miesto kuopą, arba į centrą.
Centro sekretoriaus adresas:
A. B. STRIMAITIS
307 W. 30th ST. NEW YORK, N. Y.

245 kuopa SLA. Newark, N. J. laikys savo susirinkimą 20 Spalio, nedėlioje po pietų 3 val., V. Ambrozevičiaus šore, 178 erry Str. Teiktis visi sueti. Pakalbinkite ir nauju. Susivienykim visi, tada matysime ką galime atlikti.

64 kuopa SLA. Baltimore, Md. laikys susirinkimą 20 d. Spalio (Oct.) antrą valandą po pietų, Svetainėje ant Barr Str. Malonėkite ateiti ir naujų atsivesti. P. Lazauckas.

40 kuopos SLA. Pittsburg, Pa. bertalinis susirinkimas bus 20 dieną Spalio (Oct.) L. M. Dr-tės Svetainėje, po No. 142 Orr str., Pittsburg, Pa., 7 val. vakare.

Meldžiū visus lietuvius ir lietuvaite butinai susirinkti, nes yra svarbių reikalų apsvaistymui.

Gal randasi narių, kurie norėtų prisirašyti prie pašalpos skyriaus, — tai meldžiū atsilankyti.

Nepamirškite visi atsilankyti. Sekr. J. Kvederaitė.

NARIAMS SLA. KNINGOS UZ PUSE KAINOS.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like 'Diedai ir Gražina', 'Europos Istorija', 'Jonas iš Kempės', etc.

Šitas kningas SLA. nariams parduodame už papigintą kainą (nuleidžiama vienas trečdalis):

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes 'Liet. Kalbos Sintaksė', 'Politiškoji Ekonomija', 'Girnikas', etc.

Siunčiant pinigų ir užsakymus, reikia šitaip adresuoti: A. B. Strimaitis, 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

GERLZKELIO LAIKRODELIS SU 21 AKMENU.

Franklinio užsakymas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. Apleisti aukso ant 20 metų dubakite dar... EXCELSIOR WATCH CO. 908 Athenaeum Bldg. CHICAGO.

ATIDA NE UKESAMS SUVINIYTU VALSTIJU.

Dėlko atšiviams reikalingos ukėsystės popieros. 2. Ką reikia daryti norint pastoti su. Valstijų ukėsu. Kur ir kada galima paduoti prašymą. Ką turi žinoti pakol gausi ukėsystės popieras. Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis naudingų patarimų. Knygėlė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25c. P pinigų ir laiškų siųskite šiuo adresu:

JOSEPH BENDRICK, Clerk of Court, Pottsville, Pa.

DR. A. L. YUSKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyru. Valandos: 9 iki 11 išryto, Nuo 3 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vakare. Gyvenimas ir ofisas: 1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

SESIOS KVORTOS DEGTINĖS \$1.00

Kad išplatintus žmonėse mūsų paskilbusius gerimus, pasiūsiame kiekvienam, savo šeimoms, ZANOL' šesias pilnas kvortas degtinės už \$1.00, sulys jus pasirinkimo. Pasakykite ko norite — Ruginės, Burbono, Kornu ar Rugsėses Bragiūnės degtinės, Džino, Romo, Persių, Obolių, Abrikosų, Konjako brandės, Slyvėnės, Boroviskos Rasalkos, etc? NEDUOKITE PIRKLIAMS DIDELIŲ PELNŲ. Parodysiu kaip. Mes esame pilyrė degtinės dirbėjai, ir parodysiu, kaip kiekvienas gali pasidaryti geriausią namie, SUTAUPANT PENKIASDEŠIMTĄ NUOSIMŲ PIRKLIŲ PELNŲ su pagalba ZANOL' Ekstrakto. Įstatymų leista. Padaroma į dvi minutes. Gerai pasidarytas su ZANOL' yra labai skanus ir grynas. Gausite Aukso Medalį, Ombujios Paradoje. Tūkstantiniai patentuoti vartotojai. Gwarantuota sulys Sv. Valst. Grynno Maisto ir Vaistų Įstatymais.

PAMĖGINIMUI VIENA KVORTA DEGTINĖS DYKAI. Pamėginkite, kaip tik jus sau norite, ir jeigu tai nebus geriausia degtinė, sugrąžinkite išleistą mums atgal mūsų šeimoms, o mes sugrąžinsime jums pinigų. Siųskite už atsakymą šiaidien, o mes pasiūsiame ZANOL' ŠESIAS PILNAS KVORTAS DEGTINĖS UZ \$1.00, Viskos mes apmokėsime. Reikalaukite, ko koks ryšys tik norite. Dvyliką pilnų kvortų, \$1.50; dvidešimt keturiuos pilnos kvortas, \$2.80. DYKAI knygučė "Paslapis ir Istorija Degtinės Dirbimo Namie" pasiūsiu kiekvienam, kuris tik suteiks mums savo adresą. UNIVERSAL IMPORT CO. 62 Universal Bldg., Cincinnati, O.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis \$1.00 be mokinio (apdaryta) VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis skaiti 15c. ARITMETIKA mokinis mokytis be mokinio su paveikslais (apdaryta) NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c. Viso \$1.00. Kas atsitys iškirpęs šitą apgarsinimą iš Tėvyne's ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus. P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje! Jau nuo keliolikos metų Broclyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientačius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir paskėmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnų.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes 'Kraujo Valytojas', 'Gyvasis Balsamas', 'Nervų Stiprintojas', etc.

LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų pritarimu išrašo daugybę specialiausių gyduolių, sutaisyti iš svečiausių ir geriausių gyvūnų medikamentų ir labai paskėmingai gydančių įvairias ligas. Tarp jų tik apskaičiuojant sandėlyje sukrautos ir gautamos sekančios gyduolės:

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvišką Apteiką.

VINCAS J. DAUNORA, Apteikorius, 229 Bedford Avenue Kampus North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Dr. Stankaus Gydykla.

Pirmutinė ir vienatinė lietuviška gydykla, Irenė tikras lietuvis daktaras Ignatas Stankus. Čionai priima ir užliako visokius ligonius dėl darymo operacijų ir gydymo visokių ligų. Dėl ligonių yra įtaisyti puikus rūmai su visokiomis vngdomis ir po prežiūra paties daktaro Ignato Stankaus. Pritalso tam tikrus valgymus dėl kožo ligonių. Tamie ligonbutyje randasi puikus Medicinaliskas Clinikas su visokiais brangiis prietaisais, kaip tai: aptieka su brangiomis gyduolėmis, visokiu instrumentu darymui operacijai, brangioms elektriskoms mašinoms, su kuriomis galima permatyti visą žmogaus kūną, mikroskopai ir tt.

DARO VISOKIAS OPERACIJAS. Su darymu operacijų ant nosies išgydo: nuo sunkumo, negalėjimo kvėpuoti per nosį, skaudėjimo galvos, greito pablimo, tankaus peišilimo su slogomis ir tt. Su darymu operacijų ant gerklės išgydo: nuo skaudėjimo gerklės, džiūvimo burnos, sauso kosulio, sunkumo ir nergeru jausmu gerklėje ir burnoje, užklbimo balso, vargingo ir nespakaito mlegojimo ir kitokiu visoki nelaimiu, kurios pašina nuo gerklės ligų. Dero visokias operacijas ant viduriu, kaulu, kečiu, ranku, augančiu visokių gūzu ir visokiu lytišku užsikrečiamu ligu.

TUKSTANČIAI PADEKAVONIŲ UZ IŠGYDYMĄ. Vien padėkavoniu čionai sutalpinu yra negalima, bet keias, su pavėlyjimu pačiu paeleutu, čionai ta pnamo: Pranciskos Urbaitis, Camp 10, Forterville, Wis. ršo taip — Gyvūtinias daktare Ignatas Stankus, vaistas jusu jau baigiu ir jaučiuos visokias sveik. Širdi ngai dėkavoniu Pami-tai už gerus gyduoles ir už taip žemą prekę. Jus mane išgydė nuo taip į prietuos ligos ir i bėgi trumpu laiku. Vardė, baltu ir baltu pnamu tarp vis savo pažestam ir už puikus šitai kokli ligal as visomet iškelbino prie juo. As, Jonas K. Staponas, P. O. Box 81, Depot Harbour, Ont. (Canada, jaučiuos visokias sveik. daugiaus gyduoliu neboreikalauju, istariu širdiga aidi.

PASEKMINGAI GYDO LIGAS. Nuo rsumalimo, skaudėjimo ir gūlimo saugiu, kaulu, strėnu ir šonu; užklėtojimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kuno nižėjimo, visokių spuogų, dederiviniu, sinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, luskutų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nervišku ligu, neuralgijos, drebeji mo smurtu, nemiegojimo ir išgaščio, nuo gūvio nuilimo ir sunkaus kvėpavimo, peišilimo ir visokių slogu. Nuo visokių užsikrečiamu lytišku ligu ir visokių kitokiu nusilpėjimū sveikatos. Taip gi nuo visokių moterišku ligu, skausmingu ir neregularišku mėnesiniu, baltųjų tekėjimu ir gumlo ligu.

Visi ligoniai kreipkitės pas daktarą Ignatą Stanku ypatingai arba laiškų be skirimo, kaip toli gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir kitose šalyse, o apturėsite širdinga rodą ir pagalbą. Neklaidžiotkit, bet tiesiog rašykite arba atvažiuokite ypatingai ant šito adresu: DR. IGNATIUS STANKUS, M. D. 1210 So. Broad st., Philadelphia. Pa. Offiso } Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare. Valandos } Subatomis per visą dieną. Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų". Ypatingos Gyduoles:

Table with 2 columns: Item name and Description. Includes 'Geriausia Gyduole nuo Strėnų skaudėjimo', 'Deginimo krutinėje', 'Galvos skaudėjimo', etc.

Jeigu sergate užsienėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagulbėti nė daktarai, ne ligonbutiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykite mums savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion eina netik apio savo sveikata, bet labai tankiai ir apie tave gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užliako paslapį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdink ir nebijok, rašyk teisybę, o mialai suteiksiu rodą ir prisijisiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškų stačiai ma ne, pridėdamat visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipi mes reikalaujame gerų agent kiekviename dideliame meste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviskas storinikas privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štuoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Storninkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes garantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Lietuviai kreipkitės pas savąj. Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir pinigų siuntimo Firma jau dvidešimtis septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir pačtavy laių, pagal kumpaujų prekę, ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname prašortus per rubežių su konsulio paliudyjimu. Patarimai kuo teisingiaus ir dykai.

Siunčiam pinigų į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Telppi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijalskus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatingai arba per laišką, nes vienatinė Broclyne lietuviška agentura.

J. J. Paukštis & Co 120-124 Grand St. - - - - - Brooklyn, N. Y. Telephone 2427 Greenpoint.

V. AMBROZEVIČIUS AGENTAS IR NOTARIJUS:

Parduoda laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laių, maliau ir siunčiam pinigų į visas dalis svieto, turui užsistatęs randaų Bond (kavęly) \$25,000 dėl teisingumo. Užviečiu keliančianus ir iš kitų miestų, nes kaippo notai nuo New Yorko gyvenamais, priimti ir pristatomi ant laių, tuomi bus antspausoti nuo daug New Yorko nesmagiumų. Teisingumą liudija tas, kad esu seniausiu S. L. A. nariu 245 kuopos. Darau doviernastis ir parupinu rusiškų pašortus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVIČIUS 178 Ferry Street Newark, N.J. Telephone 5599 M. Market.

DAKTARAS A. BACEVYČE

Peterburgo ir Berlino klinikų ordinatas nesenaui sugrįžęs iš Lietuvos,

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J. 200 Marshall Str., kampas Second Str.

Ligonius priima: Iš ryto nuo 8-9 Pieno po pietų nuo 2-3 ir vakare nuo 6-8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

Lietuvizska Aparatu Dirbtuve.

Guodotinoms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba Karunas, Amerikoniškas vėliavas, šarapas, juostas, ženkliukus, kopures ir maršalkoms parėdus, teipi visus bažnytinis apėdalus. Norėdamis guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jųs darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi. T. Andruszewicz 1421 Division St. Chicago, Ill. netoli Milwaukee Ave.

J. SKRITULSKAS NOTARIJUS IR AGENTAS

Užliaku geriausios gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris noris ir ant geriausių ir greičiausių laių. Siunčiam pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainom visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užliaku svietainis mityngams ir veselėjoms. Iš tolesnių miestų meldžiū atsilankyti per laiškus ant žemiaus paduoto adresu: JOHN SKRITULSKAS 26 Broad Street Telephone No. 550 New Britain, Conn.

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketverga, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštintinkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienyotose Valstijose Šiaurinės Amerikos: Metams \$2.00, pusei metų \$1.00

Kanadoj ir Meksike:— Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Rosijoje, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse višpatystėse: Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike. Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderj arba pinigų registruotam laiškė ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA 3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill. Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Jeigu turi skaudančią nugarą, kankinant reumatizmu arba kitokių skaudėjimų, kuris tave vargina tai mėgin Dr. Richter's "Pain-Expeller". Tuojaus tau palengvės ir jausiesi tuojaus smagomiu, jeigu tikrai vartosi ryto ir vakare tepant skaudančias vietas, išsarys tuo skausmas lauk. Kad laikytum nuolatos bonką namuose, nes kiekvienam laiko ir naktį negalima gaut, o tas pagelbės tau ir tavo seimynai reikale. Gerai dėl bile skausmo, kaip tai: reumatizmo, nikstelėjimo, neuralgijos, nūdegimo, bet skaudančių vietų ant kuno. Gali gaut visose aptiekose po 25c. ir 50c. Dabok kad but inkaras ant bonkos, tai tas yra tikras. F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Str., NEW YORK.